

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare,1
MD–2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Stefan cel Mare Ave, 1
MD–2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului privind executarea proiectului bilateral 21. 80013.7007.3B ” *Innovative Strategies for Improving the Biological Effectiveness of Some Unused and Environmentally Polluting Wastes and Developing Them as Poultry Alternative Feed and Additive*”, Prioritatea strategică: Mediu și schimbări climatice, conducătorul proiectului: Dr. hab. Larisa Caisîn , perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a Secției Științe ale Vieții din 29 martie 2023 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul bilateral 21. 80013.7007.3B ” *Innovative Strategies for Improving the Biological Effectiveness of Some Unused and Environmentally Polluting Wastes and Developing Them as Poultry Alternative Feed and Additive*”, conducătorul proiectului: dr. hab. Larisa Caisîn, Universitatea Tehnică a Moldovei

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (26,5).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* – “Foarte bine”.

Scopul principal și obiectivele declarate în propunerea de proiect care constă în elaborarea unor soluții nutriționale pentru păsări, prietenoase cu mediul, prin introducerea de noi produse furajere organice conform cerințelor fiziologice ale păsărilor sunt în concordanță cu rezultatele obținute. Acțiunile planificate au fost realizate în volum deplin.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații, brevete, participări la evenimente, etc)* – “ Foarte bine”:

Rezultatele obținute pe parcursul implementării proiectului au fost sistematizate și prezentate în 10 articole științifice publicate în reviste, culegeri, materiale ale conferințelor din republică și din străinătate. De asemenea au fost prezentate la diferite manifestări științifice naționale și internaționale, precum și în emisiuni TV și Radio. Rezultatele obținute au fost utilizate la elaborarea unor lucrări metodice, care sunt parte componentă în pregătirea specialiștilor din domeniu.

Concomitent, în baza rezultatelor obținute, au fost elaborate recomandări practice pentru crescătorii de păsări cu titlul - Utilizarea făinii din pene ca o sursă de proteină în alimentația puilor broiler.

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute – “ Foarte bine”.*

Validarea unor soluții nutriționale alternative eficiente de sporire a producției ecologice a păsărilor, utilizând în hrana lor făina de pene și aditivul furajer din turbă cu conținut sporit de minerale și aminoacizi, ce permit reducerea costului rețetelor de hrană pe perioada de creștere și îmbunătățirea indicilor productivi și calitativi a produsului finit (carne, ouă).

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Bine”.*

În baza rezultatelor cercetărilor au fost elaborate două teze de licență și cinci teze de master, iar în procesul de testare, implementare și diseminare a rezultatelor proiectului au participat și doctoranzi.

5. *Eficiența colaborării între organizația din R. Moldova și partenerii naționali și de peste hotare - ”Foarte bine”*

Colaborarea la nivel național și internațional a fost una diversă, care a avut la bază colaborări cu instituții de profil și entități ce își desfășoară activități conexe procesului de producere a produselor avicole din țară, precum și instituții de profil din afară țării precum Turcia și Bulgaria cu care sau stabilit relații de colaborare durabile.

6. *Posibilitatea de implementare a rezultatelor obținute în cadrul proiectelor internaționale noi – ”Foarte bine”*

Echipa de cercetare a demonstrat capacități de colaborare la nivel internațional unde a fost stabilită posibilitatea implementării rezultatelor obținute prin planificarea și scrierea a două proiecte în cadrul programului ERASMUS + cu Turkiye Balikesir University, Veterinary Faculty, Prof. Dr. Ergun Demir, și Agricultural Institute – Stara Zagora, Bulgaria.

Concluzii, recomandări

Scopul și obiectivele proiectului au fost atinse. Rezultatele obținute prezintă interes pentru avicultorii din republică datorită faptului, că acestea direct indică posibilitatea sporirii cantitative și calitative a producției avicole obținute. Nivelul de colaborare dintre instituțiile și entitățile din republică cu cele din străinătate, precum și diseminarea rezultatelor obținute permit implementarea acestora în condiții de producere și stabilesc premise de colaborare durabilă între părțile interesate. Este de menționat importanța și aportul realizării acestui proiect în pregătirea specialiștilor pentru sectorul zootehnic. Actuala lucrare prezintă un exemplu al aplicării reușite a tehnologiilor inovative în creșterea păsărilor iar rezultatele obținute sunt de perspectivă pentru implementare în industria producerii nutrețurilor combinate destinate păsărilor.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc